

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Затверджую

**Заступник Голови Приймальної комісії,
Проректор з науково-педагогічної
роботи Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна**

Олександр ГОЛОВКО

« » 2025 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
(у формі співбесіди)
для вступу на навчання за скороченим
терміном за рівнем вищої освіти бакалавр
спеціальності 081 Право на базі рівня вищої
освіти бакалавр, магістр, (друга вища
(паралельна) освіта)

Харків - 2025

[illegible]

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

3901-46 від 26.03.2025

Програма фахового іспиту з права складається з основних питань з правознавства.

1. Перелік питань

1. Поняття держави, її сутність.
2. Ознаки та функції держави.
3. Форма держави: поняття та її структурі елементи.
4. Форма правління: поняття та види.
5. Форма державного (територіального) устрою: поняття та види.
6. Форма політичного режиму: поняття та види.
7. Форма сучасної української держави.
8. Поняття правової держави та її ознаки.
9. Громадянське суспільство: поняття та характеристика.
10. Соціальна держава та її основні ознаки.
11. Демократія: форми та інститути.
12. Референдум в Україні: поняття, ознаки та види.
13. Поняття, сутність та функції права.
14. Поняття права в об'єктивному та суб'єктивному розумінні.
15. Система права: поняття та структура.
16. Джерела (форми) права.
17. Правова система та система права.
18. Норма права: поняття, ознаки та структура.
19. Систематизація законодавства: поняття, види.
20. Закон: поняття, ознаки та види.
21. Підзаконні нормативно-правові акти.
22. Правові відносини: поняття, зміст, ознаки та види.
23. Юридичні факти: поняття та види.
24. Поняття правопорушення: його ознаки та види.
25. Склад правопорушення: поняття та структура.
26. Юридична відповідальність: поняття, мета, зміст та види.
27. Конституційні права, свободи людини й громадянина в Україні.
28. Безпосередня та представницька демократія в Україні.
29. Виборча система в Україні.
30. Громадянство в Україні.
31. Підстави та порядок припинення громадянства в Україні.
32. Об'єкти цивільного права.
33. Опіка та піклування.
34. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права.
35. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права.
36. Цивільні правовідносини.

37. Правочини: поняття, види, умови чинності.
38. Право спільної власності.
39. Особисті немайнові права фізичної особи та їх захист.
40. Захист права власності.
41. Право власності: основні положення.
42. Строки та терміни. Позовна давність.
43. Особисті немайнові та майнові права та обов'язки подружжя.
44. Права та обов'язки подружжя.
45. Особисті немайнові та майнові права та обов'язки дітей та батьків.
46. Патронат над дітьми.
47. Шлюб: поняття, умови укладення.
48. Розірвання шлюбу.
49. Спадкове право: спадкування за заповітом та за законом.
50. Поняття спадщини, порядок її прийняття.
51. Спадковий договір.
52. Право промислової власності: поняття, захист.
53. Право інтелектуальної власності: поняття та об'єкти.
54. Кримінальний закон (закон про кримінальну відповідальність): поняття, чинність у просторі та часі.
55. Поняття кримінального правопорушення. Класифікація кримінальних правопорушень.
56. Ознаки кримінального правопорушення.
57. Склад кримінального правопорушення: поняття та елементи.
58. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.
59. Співучасть у кримінальному правопорушенні, її ознаки і форми.
60. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх.
61. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності.
62. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності.
63. Види адміністративних стягнень, їх характеристика.
64. Фінансова система України.
65. Поняття та зміст трудових правовідносин.
66. Трудовий договір: поняття, зміст та сторони.
67. Розірвання трудового договору з ініціативи робітника.
68. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого органа.
69. Робочий час: поняття та види.
70. Час відпочинку. Його поняття, види. Відпустки.
71. Види відповідальності в трудовому законодавстві.
72. Дисциплінарне стягнення: поняття, види та порядок.

73. Матеріальна відповідальність робітників.
74. Індивідуальні трудові спори.
75. Колективні трудові спори.
76. Конституція України як джерело екологічного права.
77. Екологічні права та обов'язки громадян.
78. Нотаріат в Україні.
79. Адвокатура в Україні.
80. Органи прокуратури.

Список рекомендованої літератури:

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко, С. Стеценко та ін. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
2. Загальна теорія держави і права: навчальний стереотипне видання / за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. Київ: Юрінком Інтер, 2016. 400 с.
3. Конституція України від 28.06.1996. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
4. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Кримінальне право: навч. посіб. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
5. Теорія держави і права: підручник / О.В.Петришин, С.П.Погребняк, В.С. Смородинський та ін.; за ред. О.В.Петришина. Харків: Право, 2015. 368 с.
6. Федоренко В.Л. Конституційне право України: підручник. Київ: Ліра-К, 2016. 616 с.
7. Цивільне право України: навч. посіб. Ю.В. Білоусов, В.А. Ватрас, С.Д. Гринько та ін.; за ред. Р.О. Стефанчука. Київ: Правова єдність, 2009. 536 с.

Критерії оцінювання відповіді абітурієнта:

Відповідь усна, у білеті 4 відкритих питання, повна відповідь на кожне з них дорівнює 50 балів. Кожна відповідь оцінюється окремо, загальна оцінка за екзамен – сума балів за відповіді на усні питання. Абітурієнт допускається до участі у конкурсі за умови отримання не менше 150 балів.

Відповідь на кожне питання оцінюється за такими критеріями:

41-50 балів ставиться, якщо абітурієнт правильно, системно, послідовно, грамотно і логічно дає повну відповідь на теоретичні питання;

38-45 балів ставиться, якщо абітурієнт правильно використовує теоретичні положення і володіє необхідними навичками по узагальненню та систематизації відповіді, проте допускає незначні помилки і погрішності;

30-37 балів ставиться, якщо абітурієнт викладає тільки основний матеріал, але не окреслює необхідні деталі, допускає неточні формулювання понять, відповідає неповно й не аргументовано;

0-29 балів ставиться, якщо абітурієнт не виклав значної частини програмного матеріалу або допустив грубі помилки під час відповіді.

Максимально можлива сумарна кількість набраних вступником балів складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо оцінка фахового вступного випробування складає не менше 150 балів.

Голова фахової атестаційної комісії

Наталія ГРИШИНА

Розглянуто та схвалено на засідання Приймальної комісії протокол № 2
від 20.03.2025 р.

Відповідальний секретар приймальної комісії

Ганна ЗУБЕНКО